

Sociaal Beleid Participatie en Onderwijs

B en W-advies inzake:

Vestiging kringloopwinkel Opnieuw&Co in Ridderkerk

Datum:

19 juli 2011

Correspondentienummer:

R111/00683/DV

Besluit:

Conform advies

Inleiding

Sinds de economische crisis is het aantal Wsw en Wwb klanten toegenomen. Het aantal moeilijk bemiddelbare mensen wordt hiermee op nog meer achterstand geplaatst. De gemeente Ridderkerk wil niet dat deze achterstand verder oploopt.

Een van de initiatieven om de grotere achterstand te voorkomen zijn de contacten met de kringloopwinkelketen Opnieuw&Co. Opnieuw&Co heeft vestigingen in Dordrecht, Papendrecht en Zwijndrecht. Deze contacten zijn een verdere uitwerking van de Startnotitie: Opnieuw&Co, een Ridderkerks kringloopbedrijf.

Beoogd effect

Het beoogd effect van de vestiging van kringloopwinkel Opnieuw&Co in Ridderkerk is tweeledig. Ten eerste is dit een extra instrument die de gemeente kan gebruiken om mensen te activeren en uit te laten stromen richting de arbeidsmarkt.

Ten tweede is er door een verhoogd hergebruik van goederen binnen Ridderkerk minder restafval. De afvalstromen naar de verbranding nemen hierdoor af.

Argumenten

1.1 *De vestiging van een filiaal van de kringloopwinkelketen Opnieuw&Co.*

De voordelen van een vestiging van een filiaal van de kringloopwinkelketen Opnieuw&Co zijn op verschillende terreinen. Ten eerste is er sprake van een extra instrument om de mensontwikkeling van geplaatste Wsw-cliënten extra te verbeteren. Daarnaast kunnen 6 klanten uit de WWB duurzaam uitstromen in vaste functies bij het filiaal van Opnieuw&Co in Ridderkerk. De afvalstroom, die ter verbranding wordt aangeboden, neemt af.

De bedrijfsfilosofie en de professionele houding van Opnieuw&Co zijn de twee belangrijkste redenen waarom deze kringloopwinkel een uitstekende partner is. De bedrijfsfilosofie van Opnieuw&Co bestaat uit drie elementen: (sociale) werkgelegenheid, milieu en armoedebestrijding. Deze pijlers spreken voor zich.

2.1 *De aanlevering van Wsw-cliënten voor de functies en leer- en werktrajecten en cliënten voor de vaste functies bij Opnieuw&Co.*

De klantmanager Wsw krijgt hiermee een extra instrument om Wsw-cliënten die reeds geplaatst zijn, in overleg met het SW-bedrijf, een traject aan te bieden om de mensontwikkeling verder te verbeteren. Daarnaast kan Opnieuw&Co gebruikt worden om Wsw-cliënten die op de wachtlijst staan te activeren zodat wellicht een plaatsing buiten de Wsw mogelijk is. De 6 vaste arbeidsplaatsen dienen door cliënten uit Ridderkerk ingevuld te worden. De jaarlijkse uitgaven voor een uitkering bedragen € 13.000 per cliënt. Verwacht voordeel voor de maanden oktober tot en met december 2011 is € 3.250 per cliënt, in totaal € 19.500. Structureel levert dit een voordeel van € 78.000 op jaarbasis op. Mochten er leer- en werktrajecten niet kunnen worden ingevuld door de gemeente Ridderkerk, dan gaan cliënten uit BAR voor op cliënten uit andere gemeenten.

3.1 *De inzet van een startersbudget van € 15.000 voor de eigenaar van Opnieuw&Co.*

Het startersbudget van € 15.000, wordt door de gemeente beschikbaar gesteld om door de ondernemer ingezet te worden voor het gebruiksklaar maken van de door Opnieuw&Co nog aan te schaffen of te huren locatie.

4.1 *Bijgevoegde overeenkomsten inzameling huishoudelijke goederen en textiel en kleding.*

Met de te ondertekenen overeenkomsten wordt een deel van de inzameling van huishoudelijke goederen, waaronder ook kleding, geregeld. Een deel van de afvalstroom zal op deze manier uit de gebruikelijke stroom gehaald worden en eindigt niet ter verbranding. De goederen die ter verkoop zullen worden aangeboden in het pand van Opnieuw&Co komen hiermee uit het afvalaanbod van de gemeente Ridderkerk. De contracten zijn als bijlagen bijgevoegd.

5.1 *De financiële consequenties mee te nemen in de 2^e programmamonitor 2011 en de begroting 2012-2015*

De financiële consequenties van dit voorstel worden meegenomen in de 2^e programmamonitor 2011 en de begroting 2012-2015.

6.1 *Dit collegebesluit ter kennisname toe te zenden aan de raad.*

Het betreft de beslissingsbevoegdheid van het college. Gezien het onderwerp, zowel het re-integratiedeel als het afvaldeel, verdient het de aandacht van het raad.

Volledigheidshalve: In de Samenwerkingsovereenkomst met de NV MAR wordt in artikel 9, financiële verhoudingen, in lid 9.2 gesproken over wijzigingen in beleid en de invloed daarvan op de samenwerkingsovereenkomst. Oriënterende gesprekken met de "AVR", NV MAR, geven aan dat hun besparing op de directe kosten op ca. 60% van de vergoeding van Opnieuw&Co uitkomen. Overigens zijn de besprekingen hierover nog niet afgerond. Alle voor- en nadelen met betrekking tot het product afval worden voor het begrotingsjaar verrekend met de bestemmingsreserve afval en voor de jaren daarna met de afvalstoffenheffing. Dit betekent vanaf 2013 een verhoging van de afvalstoffenheffing.

Risico's

Exploitatieverlies Opnieuw & Co, vestiging Ridderkerk.

Opnieuw&Co heeft aangegeven dat zij bij exploitatieverliezen in de eerste drie jaar niet bij de gemeente Ridderkerk aanklopt voor extra middelen. Na drie jaar wordt een evaluatiemoment ingebouwd. Indien de exploitatieverliezen structureel van aard zijn, zou Opnieuw&Co kunnen besluiten de vestiging in Ridderkerk te sluiten.

Financiën

Mensen

Naast het startersbudget van € 15.000, zoals vermeld in de startnotitie, zijn er vanuit de gemeente geen extra middelen beschikbaar. Het bedrag van € 15.000 is beschikbaar binnen het participatiebudget. De ondernemer heeft aangegeven binnen twee jaar minimaal de exploitatiekosten te kunnen dekken.

De kosten voor de gemeente voor het inzetten van trajecten bij Opnieuw&Co zijn beperkt. De gemeente Ridderkerk heeft in 2010 een aanbesteding re-integratietrajecten succesvol afgerond. De trajecten die Opnieuw&Co aanbiedt voor cliënten uit de Wwb lijken te veel op de trajecten die zijn ingekocht via de aanbesteding. De gemeente Ridderkerk heeft geadviseerd om contact op te nemen met onze contractpartners, met name SDW, om als onderaannemer de trajecten aan te bieden. Voor de gemeente Ridderkerk verandert er niets, wij kopen onze trajecten in bij onze contractpartners en betalen deze ook. De gemeente Ridderkerk staat buiten de zakelijke afspraken tussen onze contractpartners en Opnieuw&Co.

Voor cliënten uit de Wsw is meer ruimte. Opnieuw&Co heeft op dit moment al goede contacten met Drechtwerk. Een deel van de Wsw cliënten zou via trajecten extra stappen in de arbeidsontwikkeling kunnen maken. De verwachting is dat een deel van de externe plaatsing vanuit de SW-bedrijven gerealiseerd kan worden.

Tevens zullen er 6 vaste arbeidsplaatsen ingevuld worden door Ridderkerkse cliënten uit de Wwb. De jaarlijkse uitgaven voor een uitkering bedragen € 13.000 per cliënt. Verwacht voordeel voor de maanden oktober tot en met december 2011 is € 3.250 per cliënt, in totaal € 19.500. Structureel levert dit een voordeel van € 78.000 op jaarbasis op.

Goederen

De goederen die ter verkoop zullen worden aangeboden in het pand van Opnieuw&Co komen uit het afvalaanbod van de gemeente Ridderkerk. Om deze stroom optimaal te hergebruiken en te verantwoorden is er een inzamelovereenkomst huishoudelijke goederen nodig. Dit zal de basis zijn waarop Opnieuw&Co haar goederen inzamelt, hergebruikt en weer aanbiedt als afval. In deze overeenkomst zijn alle vergoedingen benoemd en is de administratieve routing vastgelegd. Deze inzamelovereenkomst is als bijlage bij dit advies toegevoegd.

Om enig inzicht te krijgen in wat de kosten voor het product afval zijn na vestiging van een Opnieuw&Co filiaal in de gemeente Ridderkerk is er een vergelijking gemaakt tussen de gemeente Ridderkerk met 44.746 inwoners, en de gemeente Zwijndrecht met 44.404 inwoners. In onderstaande tabel zijn deze gegevens verder uitgewerkt met de voorhanden zijnde gegevens van de gemeente Zwijndrecht.

		½ 2011	2012	2013	2014	2015
Omschrijving		60%	80%	100%	100%	100%
<u>Op te halen/te brengen mogelijk verkoopbaar afval door/bij Opnieuw&Co</u> o.b.v. 401.608 kg x € 95,- /1000 kg (v.a. medio 2014 € 70/1000 kg)	nadeel	€ 11.500	€ 30.500	€ 38.200	€ 33.100	€ 28.100
<u>Betaling aan Opnieuw&Co voor aantal ophaalritten</u> (o.b.v. 1114 ritten) 1114 x € 22,86	nadeel	€ 7.600	€ 20.400	€ 25.500	€ 25.500	€ 25.500
<u>Niet als restafval bij v. Gansewinkel aangeboden kg grof vuil.</u> Besparing op verwerkingskosten (obv 401.608 kg) 401.608 x € 118/1000kg (v.a. 2013 € 70/1000kg)	voordeel	€ 14.200	€ 37.900	€ 28.100	€ 28.100	€ 28.100
<u>Teruggeleverd door Opnieuw&Co niet verkocht. Betaling aan gemeente door Opnieuw&Co grof vuil</u> (obv 51.600 kg) 51.600 x € 95/1000kg (v.a. medio 2014 € 70/1000kg)	voordeel	€ 1.500	€ 3.900	€ 4.900	€ 4.300	€ 3.600
Netto minder bij inzameling NV MAR, waarbij dit een conservatieve aanname is omdat de besprekingen met NV MAR nog lopende zijn	voordeel	€ 10.800	€ 14.400	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
Weer als restafval bij v. Gansewinkel te verwerken 51.600kg x € 118/1000kg (v.a. 2013 € 70/1000kg)	nadeel	€ 1.800	€ 4.900	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600
Totaal	voordeel/ nadeel (-)	€ 5.600	€ 400	-€ 16.300	-€ 11.800	-€ 7.500

In de begroting voor het jaar 2013 is rekening gehouden met een verlaagd verwerkingstarief. Deze verlaging valt te behalen na de Europese aanbesteding voor het verwerken van huishoudelijk afval van de gemeente Ridderkerk. In de begroting wordt vanaf 2013 en verder, uitgegaan van een verwerkingstarief van €70 per ton. Na afloop van de getekende overeenkomst (3 jaar) tussen de gemeente en Opnieuw&Co moeten de cijfers van “op te halen mogelijk verkoopbaar afval door Opnieuw&Co”, en “teruggeleverd door Opnieuw&Co niet verkocht” in het licht van die Europese aanbesteding worden herzien. Vooral nog wordt uitgegaan van €70 vanaf medio 2014.

In de Samenwerkingsovereenkomst met de NV MAR wordt in artikel 9, financiële verhoudingen, in lid 9.2 gesproken over wijzigingen in beleid en de invloed daarvan op de samenwerkingsovereenkomst. Oriënterende gesprekken met de “AVR”, NV MAR, geven aan dat hun besparing op de directe kosten op ca. 60% van de vergoeding van Opnieuw&Co uitkomen. Overigens zijn de besprekingen hierover nog niet afgerond. Alle voor- en nadelen met betrekking tot het product afval worden voor het begrotingsjaar verrekend met de bestemmingsreserve afval en voor de jaren daarna met de afvalstoffenheffing.

Voor de overeenkomst textiel en kleding zijn er geen afspraken die financiële consequenties hebben voor de gemeente Ridderkerk. Opnieuw&Co huurt zelf bovengrondse textiel verzamelcontainers en verzorgt het onderhoud daarvan. Deze kosten komen in het geheel ten laste van Opnieuw&Co.

Uitvoering

Opnieuw&Co verricht de uitvoering van dit voorstel. De aanlevering van cliënten voor zowel de vaste functies als de leer- en werktrajecten gebeurt in samenwerking met de klantmanagers werk, de klantmanager Wsw en Opnieuw&Co.

De omvang en impact van dit advies binnen de gemeente Ridderkerk is redelijk groot te noemen. Ridderkerk heeft al een aantal kringloopwinkels binnen haar gemeentegrens. Om als gemeente te kiezen voor een duidelijke samenwerking met Opnieuw&Co moet het beleid omtrent kringloopwinkels worden uitgebreid en worden benoemd in de uitvoeringsbesluiten afvalstoffenverordening gemeente Ridderkerk 2011.

Op dit moment zijn bovengrondse kledingcontainers geplaatst door KICI en een aantal door de NV MAR. Gedurende het jaar 2011 zijn er tevens vier inzamelaars gegund voor het huis-aan-huis inzamelen van gebruikte kleding en textiel. Borging van de werkzaamheden voor de cliënten uit de Wsw zou inhouden dat voor het jaar 2012 geen vergunningen meer dienen te worden afgegeven voor het huis-aan-huis inzamelen van kleding en textiel. Het contract met KICI dient in 2011 te worden opgezegd. Vanaf januari 2012 zal Opnieuw&Co de inzameling van kleding en textiel in Ridderkerk geheel op zich nemen.

Opnieuw&Co heeft middels een brief laten weten een aantal panden op het oog te hebben. Vanuit de afdeling Sturing en Beleid zijn de door Opnieuw&Co aangewezen panden bekeken of de geplande activiteiten van Opnieuw&Co passen binnen bestemmingsplannen en gemeentelijk beleid. Op 19 juli 2011 heeft een overleg plaatsgevonden tussen de gemeente en Opnieuw&Co om de locatiekeuze verder uit te werken. Het traject met een beperkte aanpassing van het bestemmingsplan zal worden voorgelegd aan de wethouder Ruimte.

Overleg gevoerd met

De externe communicatie heeft plaatsgevonden met Opnieuw&Co en de vereniging Vrouwen Voor Vrede. Beide organisaties zijn actief op de kringloopmarkt.

Interne communicatie heeft plaatsgevonden tussen de portefeuillehouder Sociale Infrastructuur, de portefeuillehouder Fysieke Infrastructuur, de beleidsmedewerkers Afvalinzameling en Werk. De vestiging van Opnieuw&Co raakt de portefeuilles van beide wethouders.

Er is zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau contact geweest met kringloopwinkel Tweede Kans, gevestigd aan de Platanenstraat 1-7 te Ridderkerk. Hierbij is aangegeven dat de uitdrukkelijke voorkeur van de gemeente een nauwe samenwerking, middels het inbedden van de activiteiten van de Tweede Kans bij Opnieuw&Co, is. In de praktijk is gebleken dat dit helaas niet mogelijk is.

Communicatie

Het collegebesluit wordt ter kennisname aan de Raad verstuurd. Daarnaast worden de organisaties Opnieuw&Co, Vrouwen Voor Vrede en de Tweede Kans zowel schriftelijk als mondeling geïnformeerd over het collegebesluit.

Er wordt een persbericht opgesteld voor de lokale media, waarin de komst van Opnieuw&Co wordt aangekondigd. Opnieuw&Co zal in aanloop van de opening van hun vestiging in Ridderkerk een reclamecampagne voeren om de Ridderkerkse bevolking te informeren.

Consequenties PIJOAH

De uitvoering van dit voorstel heeft geen formatieve gevolgen voor het personeel van de gemeente Ridderkerk.

Voor de gemeente is het in de uitvoering van dit besluit belangrijk dat er vanuit BAR perspectief Wsw cliënten geplaatst worden in te realiseren leer- en werktrajecten. De sociale afdelingen van deze drie gemeenten zullen in overleg met elkaar vanuit de groep moeilijk bemiddelbare cliënten beoordelen wie er in aanmerking komt voor een re-integratie traject. De voortgang van deze trajecten zullen maandelijks of per kwartaal worden gerapporteerd aan de klantmanagers van werk en Wsw.

Relatie met structuurvisie

De uitvoering van dit voorstel heeft geen gevolgen voor de structuurvisie.

Relatie met afwegingskader participatie

Er heeft al participatie plaatsgevonden. Betrokken organisaties hebben mee kunnen adviseren bij de invulling van het plan.

Evaluatie

Na drie jaar maakt Opnieuw&Co een evaluatie op, mede op basis van de exploitatie. Dit moment wordt ook gebruikt om te kijken hoe de inzet van de leertrajecten is verlopen. Tussentijds vindt er regelmatig met Opnieuw & Co overleg plaats over de ingezette leertrajecten.

Er zal door de NV MAR na goedkeuring van dit besluit een zogenaamde nul-meting worden verricht. Dit zal worden gedaan om het verloop van het afvalaanbod te monitoren en daar waar nodig zal dit middels tussentijdse rapportages kenbaar worden gemaakt aan de gemeente Ridderkerk.

Bijlagen: Overeenkomst inzameling huishoudelijke goederen
Overeenkomst inzameling textiel en kleding.